

EELHINNANG

Keskkonnaamet annab keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6¹ lg 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“.

1.1. Kavandatav tegevus

1.1.1. tegevuse iseloom ja maht

Planeeritakse teostada Tilgu sadama (Tilgu sadam, Meriküla, Harku vald, Harju maakond, katastritunnus 19801:001:3687) ühekordset hooldussüvendamist (veeseadus (edaspidi *VeeS*) § 187 p 8) kogumahus kuni 3500 m³. Hooldussüvendust soovitakse teha esimesel võimalusel, tööd teostatakse ühe aasta jooksul. Süvendustööd on vajalikud olemasoleva sadama akvatooriumis ja sissesõidul ohutu sügavuse (EH2000 2 m) tagamiseks. Süvendustöid teostatakse alal koordinaatidega:

X: 6590988, Y: 527676
 X: 6590912, Y: 527633
 X: 6590883, Y: 527677
 X: 6590925, Y: 527709
 X: 6590881, Y: 527739
 X: 6590945, Y: 527794
 X: 6590959, Y: 527727

Süvenduspinnas paigutatakse sadama alale tahenema. Hiljem liivane pinnas planeeritakse rannaalal ning kasutatakse puheala rajamisel:

X: 6591039 Y: 527373
 X: 6591028 Y: 527366
 X: 6591023 Y: 527403
 X: 6591010 Y: 527397

Kui süvendamisel peaks tekkima ka muda-liiva segust pinnast, siis see teisaldatakse sadamaalalt ära. Ladestusala soovitakse muuta, kuna täitealal sadamarajatistest lõunas ei vaja enam pinnasega täitmist, sest sadamaala on juba välja arendatud.

Kavandatava tegevuse korral on eelhindamisel võetud aluseks:

- Taotlus;
- Looduse Infosüsteemi EELIS andmed;
- Maa-ameti kaardirakenduse kaartide andmed;
- Tilgu sadama detailplaneering (edaspidi *Tilgu sadama DP*)¹;

¹ OÜ Head, 2013. HARKU VALD. ILMANDU KÜLA. TILGU MUNITSIPAALSADAMA DETAILPLANEERING.

Töö nr 2013_020. Kättesaadav: https://kaart.harku.ee/DP/061212_2034/avalik/ (15.06.2023).

- Tilgu sadama detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne (edaspidi *Tilgu sadama DP KSH*)².

1.1.2. tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Vastavalt looduskaitseseadus (edaspidi *LKS*) § 5 lg 2 nimetatakse Läänemere kallast rannaks. Mere rannal on tiheasustusalal ehituskeeluvöönd 50 meetrit (*LKS* § 38 lg 1 p 3), ning ehituskeeluvööndis on uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud (*LKS* § 38 lg 3), välja arvatud *LKS* § 38 lg-s 4-6 toodud ehituskeeluvööndi erisuste osas. Keskkonnaluba ei anta enne vastava planeeringu kehtestamist (*KeÜS* § 55) või kui tegevus ei vasta õigusaktides sätestatud korrale (*KeÜS* § 52 lg 1 p 4).

Ehituskeeluvööndi eesmärk on rannal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine (*LKS* § 34). *LKS* § 38 lg 5 p 2 ja 3 sätestavad, et ehituskeeld ei laiene kehtestatud detailplaneeringuga või kehtestatud üldplaneeringuga kavandatud sadamaehitisele, veeliiklusrajatisele ja ranna kindlustusrajatisele. Tilgu sadama rekonstrueerimiseks ja laiendamiseks on kehtestatud 17.10.2013 Harku Vallavolikogu otsusega nr 137 „Ilmandu külas Tilgu munitsipaalsadama detailplaneeringu kehtestamine“ Tilgu sadama DP.

Käesoleval juhul kavandatav hooldussüvendus olemasolevas sadamas ning pinnase planeerimine ei ole tegevus, mis vajaks eraldi detailplaneeringut (ehitusseadustik § 12 lg 2, planeeringuseaduse § 125, *LKS* § 38 lg 5 p 2). Ei kavandata uute rajatiste püstitamist ega laiendamist. Toimub olemasoleva rajatise hooldus. Tilgu sadama DP kohaselt on pinnase paigutuse ala puhkeranna maa, mida nähakse ette puhke- ja ujumiskohana. Tilgu sadama DP seletuskirjas on toodud: "*Planeeringualal olevat liivaranda on kasutatud pikaajaliselt päevitamis- ja puhkekohana. Planeeringuga on kavas liivarand korrastada ja selle kasutus ühiskasutuses oleva puhkealana säilitada.*". Taotluse kohaselt kasutatakse liivane pinnas puhkeala rajamisel.

Seega, kavandataval tegevusel puudub vastuolu kehtivate õigusaktide ja planeerimisdokumentidega.

1.1.3. ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Maa-ameti geoportaali andmetel ei esine alal meres loodusvarasid kasutataval kujul.

1.1.4. tegevuse energiakasutus ja tehnoloogia

Energiakulud on seotud vee erikasutustöödeks ja pinnase planeerimiseks kasutatava tehnika kasutamisega. Töödeks kasutatakse ujuvat pinnasepumpa, ekskavaatoreid, pinnaselaadureid ja

² OÜ Orson, 2019. „ILMANDU KÜLAS ASUVA TILGU MUNITSIPAALSADAMA JA SELLE LÄHIÜMBRUSE DETAILPLANEERINGU KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE ARUANNE“. Töö nr 0616. Kättesaadav: <https://www.harku.ee/documents/2846103/3085732/Tilgu+KSH+aruanne+08.10.2009+uus.pdf/d3057b0e-cff1-4881-a4c2-787f496d554d> (03.07.2023).

buldoosereid. Energiakasutust on võimalik viia miinimumini kasutades töödeks sobivaimat tehnikat.

Üldiselt põhjustab pumpsüvendusmeetod vähem heljunit ja müra võrreldes teiste meetoditega³. Samas, kopsüvendajaga, eriti aga ekskavaatoriga on hõlpsam süvendada mitte eriti suurtes sügavustes ja kõva pinnasega. Samas on kopsüvendaja ja ekskavaatori puuduseks suhteliselt väike tööjõudlus, sellega ei ole võimalik tagada ühtlast sügavust ning rohke heljumi teke praktiliselt kogu veesamba ulatuses^{4,5}. Arvetsades, et tööd toimuvad väikesadamas ja tööd suures osas muulidega piiratud akvatooriumis, siis on antud piirkonnas sobivaks nii kops- ekskavaator kui ka ujuvsüvendaja.

1.1.5. tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Heited vette

Taotluse kohaselt on süvendatavaks pinnaseks tormidega sadamasse kanduv liiv. Tilgu sadama DP KSH aruandes toodi välja, et sadamaalalt võetud pinnaseproovide analüüside kohaselt on raskmetallide poolest merepõhja setete seisund hea ehk inimesele ja keskkonnale ohutu. Üldnaftaproduktide sisalduse järgi on puuraukude piirkonnas pinnase seisund hea ehk inimesele ja keskkonnale ohutu. Täpsemad pinnase analüüsid ei ole vajalikud HELCOM Süvendamise ja kaadamise juhendi⁶ p 6.3 b ja c kohaselt: süvendatavaks pinnaseks on peamiselt liiv; märkimisväärsete saasteallikate puudumine ja süvendatud kogused alla 10 000 tonni aastas. Süvendatavad setted ei sisalda eelduste kohaselt saasteaineid, seega süvendamisega ei kaasne olulisel määral saasteainete heideid vette. Siiski, süvendamisel tekib mõningane heljum ja vette satub toitaineid.

Olemasoleva teabe kohaselt satub süvendamisel vette hinnanguliselt 4 -10 % süvendatava pinnase kogumahust. Heljumipilve levik sõltub paljudest teguritest, millest tähtsamad on hoovuse liikumiskiirus, tuule kiirus ja vette sattuvate pinnaseosakeste füüsilised omadused – kiiremini settuvad raskemad osakesed, settimine on kiirem tuulevaikse ilmaga⁷. Pärast tööde lõppu langeb heljumi sisaldus vees kiiresti⁸. Väga suurte süvendustööde korral (ca miljon m³) on esialgne olukord taastunud kahe nädala jooksul, väiksemamahuliste tööde korral (ca 10 tuhat m³) on juba kahe tunni jooksul. Konservatiivsete mudelduste kohaselt võib heljum kanduda kuni 400 m kaugusele, kuid juba 200 m kaugusel on heljumi kontsentratsioon (sisaldus ca 5 mg/l)⁹ võrreldav foontingimustega (sügis-talv põhjaranniku lahtedes 8 mg/l¹⁰). On täheldatud, et kõrgemad heljumi kontsentratsioonid esinevad valdavalt suuremate tuulesündmuste korral, heljumi kontsentratsioon tõuseb märgatavalt, kui tuule kiirus on 10 m/s või rohkem¹¹.

³ Ernst&Sohn, 2004. Recommendations of the Committee for Waterfront Structures Harbours and Waterways.

⁴ Vlasblom, W. 2003. Dredging Equipment and Technology. Delft: Delft University of Technology.

⁵ Ihasalu liivakaevanduse KMH https://www.ts.ee/wp-content/uploads/2020/01/Ihasalu_liiva_kaevandamise_KMH_aruanne.pdf

⁶ HELCOM Süvendamise ja kaadamise juhend. Kättesaadav: <https://helcom.fi/wp-content/uploads/2016/11/HELCOM-Guidelines-for-Management-of-Dredged-Material-at-Sea.pdf> (16.06.2023).

⁷ Corson OÜ, 2012. Vanasadama uue, e (ida) kruiisikaj rajamise keskkonnamõju hindamise aruanne.

Kättesaadav: <https://www.ts.ee/wp-content/uploads/2020/01/Vanasadama-uue-kruiisikaj-rajamise-KHM-aruanne.pdf> (16.06.2023).

⁸ Arvo Järvet, 2008. Emajõe-Peipsi-Velikaja veetee ettevalmistavad tööd. KMH aruanne

⁹ OÜ EstKONSULT, 2020. Kelnase sadama vee erikasutusloa KMH, Töö nr E1401.

¹⁰ Laura Raag, 2014. Süvendustööde mõju heljumi kontsentratsiooni ruumilisele jaotusele, hinnatuna kaugseire andmetest. Tallinna Tehnikaülikool.

¹¹ Paldiski Lõunasadama süvendustööde aegse heljumi seire aruanne 2020 (<https://www.ts.ee/wp->

Taotluse kohaselt koosneb süvendatav pinnas suures osas liivast. Liivafraktsiooni hõljumi viibimine veesambas on lühiajaline ning settematerjal langeb merepõhjale tagasi vahetult kaevandamise piirkonnas. Seega kaasneda võib mõningane heljum, mis võib tugeva tuule korral kanduda töödealast ca 150-200 m kaugusele¹².

HELCOMi süvendamise ja kaadamise juhendis on toodud erandid, millisel juhul ei ole vajalik hinnata süvendatava pinnase reostatust ja üheks erandiks on kui süvendatav pinnas koosneb peamiselt liivast, kruusast või kividest. Põhjuseks on asjaolu, et sellise koostisega pinnases ei ole olulisel määral vette lahustuvaid toitaineid.

Tekkiv heljum ja vee erikasutustööde teostamine võib mõjutada kalu kudeperioodil ja põhjaelustikku (vt ptk 1.3.1.).

Müra ja heited õhku

Üldiselt põhjustab kopp ekskavaatori tööprotsess müra tasemel ca 109 dB¹³. Pumpsüvendajaga tekitatav müra ei ole tavaliselt suurem kui 40–50 dB¹⁴, diiselmootoriga amfiibmasina Watermaster IV müratase tootja andmetel on 103 dB¹⁵. Vee erikasutustööde aegne müra on lühiajaline ja pöörduv, st esineb ainult tegevuse ajal ning tööde lõppemisel see lakkab. Seega kaasneb tegevusega ajutine mürafooni tõus. Keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (edaspidi, *määruse nr 71*) lisa 1 p 4 kohaselt on ehitustegevusega seotud müra ekvivalentsed piiratasemed normeeritud vaid öhtusel ja öisel ajal (ajavahemikul 21.00-7.00). Ehitusmürale rakendatakse kella 21.00-7.00 piirväärtusena asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasest. Päeval ajal (7.00-21.00) ehitustöödest tulenevale mürale normtasemeid kehtestatud ei ole. Lähimad elumajad asuvad ca 200 m kaugusel ning nendeni jõudev müra on ebaoluline¹⁶ olenemata sellest, kas kasutatakse pumpsüvendajat või ekskavaatorit.

Süvendaja mootorite/jõuallikate töötamisel eralduvad välisõhku lämmastikoksiidid, SO₂, CO, CO₂, summaarsed lenduvad orgaanilised ühendid, osakesed, peenosakesed, Pb, Cd, Hg, As, Cr, Cu, Ni, Zn, dioksiinid ja furaanid, besno(a)püreen, benso(b)-fluoranteen, benso(k)-fluranteen ja indeeno-(1,2,3-cd)püreen. Arvestades tegevuse iseloomu ja kestvust, siis õhukvaliteedi piir-

content/uploads/2020/05/Paldiski-L%C3%B5unasadama-s%C3%BCvendust%C3%B6%C3%B6de-heljumi-seire-aruanne-2020.pdf, Pakrineeme LNG terminali heljumi seire aruanne (https://kotkas.envir.ee/permits/public_assignment_view?permit_assignment_submission_id=33641&representative_id_id=) (16.06.2023).

¹² OÜ EstKonsult, 2017. „Nasva liivakarjääri mere süvendamise vee erikasutusloa taotluse KMH aruanne“ töö nr E1367.

¹³ Tapio Lahti, 2010. Keskkonnamüra hindamine ja müra leviku tõkestamine.

Kättesaadav: [file://sise.envir.ee/Kasutajad\\$/KA/48503092716/Downloads/Keskkonnamyra_raamat.pdf](https://sise.envir.ee/Kasutajad$/KA/48503092716/Downloads/Keskkonnamyra_raamat.pdf) (11.07.2022).

¹⁴ Eesti Mereakadeemia, 2006. Muuga sadama akvatooriumi liitsihi piirkonna süvendamise keskkonnamõjude hindamine. Töö nr. 03/06. https://www.ts.ee/wp-content/uploads/2020/01/Muuga_s%C3%BCvendamise_KMH_aruanne.pdf (31.12.2020)

¹⁵ AS Maves, 201. „Lahepera järve ökoloogilise seisundi parandamise insenertehnilise kava keskkonnamõju hindamise aruanne,„ Töö nr: 16166. Kättesaadav: https://www.peipsivald.ee/documents/18275523/19045972/Lahepera+KMH+aruanne+tekst+01_2018.pdf/c4545200-66a1-4d50-9e9e-ef5c4044230f?version=1.0

¹⁶[https://noisetools.net/barriercalculator?source=\[1.5,500,90\]&receiver=\[1.5,200\]&barrier=\[1,2,8,100\]](https://noisetools.net/barriercalculator?source=[1.5,500,90]&receiver=[1.5,200]&barrier=[1,2,8,100])

või sihtväärtusi ei ületata. Vee erikasutus ei põhjusta pöördumatuid muutusi õhukvaliteedi osas antud piirkonnas.

Valguse, soojuste ja kiirguse reostust vee erikasutusega ümbruskonnale ei kaasne. Lõhnareostus on lühiajaline ning tööde aegne ja valdavalt seotud ehitustööde käigus kasutatavate masinate diiselmootoritega. Kõik võimalikud mõjud on ajutise ja lühiajalise iseloomuga.

1.1.6. tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Taotluse kohaselt on süvendatavaks pinnaseks enamasti liiv. Keskkonnaameti järelevalveosakonnale ei ole laekunud teateid merereostuste või avariide kohta Tilgu sadamas, kus ohtlikud ained oleksid sattunud vette. Teadaolevalt ei ole süvendatav pinnas reostunud (vt p 1.1.5.).

Pinnast loetakse jäätmeteks, kui see on seisnud ladestuskohas kolm aastat. Samuti, kui süvenduspinnase kasutamise aeg ja koht ei ole kindel ja garanteeritud loetakse ladustatud süvenduspinnas jäätmeteks (jäätmeseadus (edaspidi *JääTS* § 35² lg 1 p 4). Süvenduspinnase püsivalt paigaldamist maapinnale mäena või vallina käsitletakse insenerehitisena (*JääTS* § 35² lg 2²). Käesolevalt planeeritakse kasutada puhast liivast pinnast puhkeala loomisel. Süvendamise tekkiv pinnas ei ole reostunud ning seega on seda lubatud kasutada maismaal soovitud viisil kui **enne süvenduspinnase paigutamist maismaale, eemaldatakse pinnasest prügi ja risu**. Vee erikasutusega seotud tööde käigus tekkivad muud võimalikud jäätmed käideldakse jäätmeseaduses sätestatud korras.

1.1.7. tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Vee erikasutustööde käigus on teoreetilisteks võimalusteks kasutatava tehnikaga toimuv avarii. Eeldus heast koostööst ja ladusast info liikumisest töödel osalevate inimeste vahel ning töökorras tehnika kasutamisest aitab vähendada kõikvõimalikke avariisid ja nendest tulenevat kahjulikku mõju. **Kasutatav tehnika peab olema töökorras ja ei tohi põhjustada täiendavat pinnase- ega veereostust. Tööde käigus tuleb järgida head ehitustava ning jälgida töötavate mehhanismide tehnilist korrasolekut.** Töökorras tehnika kasutamisel ei ole tõenäoline õlireostuse tekkimine ja seeläbi ümbritseva keskkonna kahjustamine.

1.1.8. tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Tegevusega ei kaasne eeldatavalt suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

1.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

1.2.1. olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Ala näol on tegemist ajaloolise Tilgu sadamakohaga, mis vahepeal ei olnud ametliku sadamana kasutuses üle 50 aasta. Selles kohas asus endise Peeter Suure Merekindluse süsteemi kuulunud sõjasadam, mille kaudu toimetati Tallinna linnast läänepoolse jäävatele kaitserajatistele

laskemoona. Sadamast viidi moon edasi kitsarööpmelise raudtee kaudu. Omaaegsest sõjasadamast ei olnud praktiliselt midagi säilinud, vanad kaitsemuulid olid lõhutud.

Keskkonnaamet on andnud 29.09.2016 aasta korraldusega nr KKO 1-3/16/2465 „Harku Vallavalitsusele vee erikasutusloa andmine ning keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine" keskkonnaloa nr L.VV/328277 Tilgu sadama rekonstrueerimiseks ja laiendamiseks; süvendamine mahus 7200 m³ ja tahkete ainete paigutamine mahus 9300 m³. Vee erikasutustöid on teostatud vee erikasutuse aastaaruannete kohaselt 2018 aastal (süvendamine mahus 716 m³, tahkete ainete paigutamine mahus 3913 m³) ja 2019 aastal (süvendamine mahus 2147 m³, tahkete ainete paigutamine mahus 2730 m³). Aastaaruannete kohaselt on süvendatavaks pinnaseks olnud liivakivi.

Sadama kõrval asetseb looduslik rannariba, mis on liivane, kohati kaetud taimestiku ja kividega. Seda liivast rannariba kasutavad ümbruskonna elanikud rannaäärse puhkekohana. Süvendatavat liivast pinnast soovitakse kasutada puhkeala laiendamisel.

Kavandataval tegevusel puudub vastuolu muude planeeritavate tegevustega.

1.2.2. alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Ala paikneb Kakumäe lahe osas (VEE3134060). Laht asub ida poole jääva Kakumäe ja lääne poole jääva Suurupi poolsaare vahel. Kakumäe laht kuulub Muuga-Tallinna-Kakumäe lahe rannikuveekogumi (EE_5) koosseisu ning on määratletud veekogu tüübina R3 (Soome lahe lääneosa). 2019. aasta seireandmete põhjal klassifitseerus Muuga-Tallinn-Kakumäe lahe veekogum ökoloogilise seisundi kvaliteediklassi kesine. Füüsikalise keemiliste kvaliteedinäitajate (FÜKE) alusel veekogumi seisundi hindamisel arvesse võetud viimase kuue aasta jooksul kogutud andmeid (keskmise), kusjuures üldfosfori (Püld) väärtus on hea ja kesise piiri peal. Viimase seireaasta ehk 2019. a FÜKE koondhinnang on hea. Mereseire koondhinnang Muuga-Tallinna-Kakumäe lahe rannikuvee kogumile 2019 aasta seisuga on halb. Halba koondseisundit määrab kogumi keemilise seisundi hinnang. Halba keemilist seisundit põhjustavad bromodifenüüleetrid ja elavhõbe elustikus ja tributüültina settes. Survet avaldavad veel 7 ühendit (antratseen, Cd, Pb, Ni, PFOS, PCB-d, HBCDD), st tulemused üle määramispiiri.

Tilgu sadama DP KSH aruande kohaselt asub planeeringuala Põhja-Eesti klindi Lääne-Harju klindilõigu Suurupi klindipoolsaare idaosa piirkonnas. Sadamaala pinnakate koosneb moreenist, voolava konsistentsiga savipinnastest ja liivast. Kesktihe tolmlüü (kiht 1) levib mere põhjas valdavalt pindmise kihina. Liiv sisaldab orgaanilist ainet, taimede ja lubikodade jäänuseid. Kihi paksus on kuni 2m. Tihe tolmlüü (kiht 2), levib kesktiheda liiva all, paguveerannas ka vahetult merepõhjas. Kihi paksus on kuni 2.1 m. Saviliiv (kiht 3) levib sadama akvatooriumi kaugemas osas liivade all. Saviliiv on voolava konsistentsiga ja sisaldab orgaanilist ainet kuni 2.6 %. Kihi paksus on kuni 9.3 m.

Tilgu sadama DP KSH aruande kohaselt on tüüpiliseks koosluseks sügavusel 0 kuni 5 m põisadru kooslus. Esinevad ka mitmed teised vetikaliigid: rohevetikas *Cladophora rupestris*, pruunvetikad *Pilayella littoralis*, *Dictyoniphon foneniculaceus*, *Stictyosiphon tortilis*, epifüüdina põisadrul *Elachista fucicola*, punavetikad *Furcellaria lumbricalis*, *Ceramium tenuicorne*, *Polysiphonia nigrescens*. Madalamatele merealadele on iseloomulik põhjaloomastiku mõõdukas või kõrge arvukus, kuid väga madal biomass. Liikidest on

domineerivamad *Bathyporeia pilosa* ja noored *Macoma balthica* isendid. Madala arvukuse ja biomassi väärtusega esines veel *Mytilus edulis*, *Nereis diversicolor*, *Corophium volutator*, *Monoporeia affinis*, *Cerastoderma lamarcki*, *Mya arenaria* ja *Theodoxus fluviatilis*. Põhjaloostiku liigiline koosseis, arvukuse ja biomassi väärtused sõltuvad põhjasete struktuurist. Liivasel merepõhjal on liigiline koosseis vaene. Kruusa ja liivaga ning savisel merepõhjal on põhjaloostiku kooslused võrdlemisi liigirikkad. Tegemist on peamiselt mobiilsete ja lühiealiste loomadega, kelle taastumine on suhteliselt kiire. Kakumäe lahe litoraali põhjakooslused suhteliselt heas seisundis, mis on iseloomulik inimtegevusest puutumata aladele.

Sadama piirkonnas võivad esineda Soome lahe lõunarannikule iseloomulikud poolsiirde- ja siirdekalad. Lähtudes kalamajanduslikust ja -kaitsealisest tähtsusest on Kakumäe lahe jaoks olulisimad liigid räim, merisiig, ahven, meriforell, lest ja lõhe. Sadama mõjupiirkonnas lõhejõgesid ei ole.

Lindude arvukus ja liigiline mitmekesisus sadamakoha mõjupiirkonnas on madal, mis on tingitud nii sobivate pesitsus- kui ka toitumiskohtade vähesusest. Tilgu sadamakoht on küllaltki populaarne vaba aja veetmise koht, mistõttu veelindude, nagu kajaklased, pesitsemine sadama piirkonnas on vähetõenäoline. Siiski, võimaliku pesitsemine korral on veelindude pesitsusedukus suure häirimisfaktori tõttu eeldatavasti väga madal. Lähimad sobivad kajaklaste pesitsuspaigad asuvad Hageri kivikülvil Tilgu sadamast kagu suunas.

1.2.3. keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Tilgu sadam ei jää ühelegi kaitsealale, seal ei ole registreeritud kaitsealuste taime liikide esinemist ega kaitsealuseid üksikobjekte.

Sadama läänepoolses osas (mitte sadama akvatooriumi alal ja selle lähiümbruses) on Keskkonnaagentuuri Eesti looduse infosüsteemi andmetel osaliselt registreeritud II kaitsekategooria kaitsealuste nahkhiirte esinemine. LKS § 55 lg 1 kohaselt on kaitsealuse loomaliigi isendi tahtlik surmamine keelatud. Samuti on keelatud kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal (LKS § 55 lg 6). Tegevus tõenäoliselt ei mõjuta nahkhiiri kuna see toimub olemasoleva tegutseva sadama alal otsesest registreeritud nahkhiirte esinemise alast väljaspool ja nahkhiirte esinemise alal ei ole ette nähtud puude raiet. Planeeritakse ühekordset tegevust.

Sadama akvatooriumist ca 500 m loode suunas jääb Muraste looduskaitseala (KLO1000147) Muraste sihtkaitsevöönd, mis on ühtlasi ka Natura 2000 võrgustikku kuuluv Muraste loodusala (RAH0000471). Muraste loodusala kaitse eesmärgiks on elupaigatüübid hallid luited (kinnistunud rannikuluited – *2130), lubjakivipaljandid (8210), vanad looduspõõsad (*9010), soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080) ning rusukallete ja jäärakute metsad (pangametsad – *9180).

Sadamast rohkem kui 300 m lõuna suunas asub Rannamõisa maastikukaitseala (KLO1000116) Rannamõisa piiranguvöönd, mis on ühtlasi ka Natura 2000 võrgustikku kuuluv Rannamõisa loodusala (RAH0000450). Rannamõisa loodusala kaitse-eesmärgiks on elupaigatüübid merele

avatud pankrannad (1230), püsitaimestuga liivarannad (1640), kuivad niidud lubjarikkal mullal (*olulised orhideede kasvualad – 6210), lubjakivipaljandid (8210), koopad (8310), vanad laialehised metsad (*9020) ning rusukallete ja jäärakute metsad (pangametsad – *9180).

Sadama akvatooriumist 200 m kagu suunas asub kaitstav looduse üksikobjekt Tilgu koopad ja kivitülv (KLO4001078) ning selle piiranguvöönd.

1.2.4. inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Olulisemad inimese tervist mõjutavad keskkonnategurid on välisõhu ja vee kvaliteet ning müra ja vibratsiooni tase. Elanike tervise kaitsmiseks on nende keskkonnateguritele kehtestatud normid, millega keskkonnamõju põhjustavate tegevuste kavandamisel tuleb arvestada.

Häirivuse all mõeldakse tegurit, mida üksikisik või rühm tajub negatiivsena, ebameeldivana ja soovimatuna (WHO 1980) ning seda ei ole võimalik normtasemetega reguleerida.

Piirkonnas ei ole teada alasid, kus õigusaktidega inimese tervise ja heaolu kaitseks kehtestatud keskkonnavõimaluste nõudeid oleks ületatud. Olemasoleva sadama hooldussüvendamine tagab ohutama navigeerimise.

1.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

1.3.1. mõju suurus

Mõjuala ulatus sõltub konkreetsest mõju liigist. Lisaks veel:

- tööde mahust;
- läbiviimise ajast;
- läbiviimise logistilistest lahenditest;
- kasutatud tehnoloogiast ja tehnikast;
- meteoroloogilistest tingimustest.

Heljum

Vee erikasutusel tekib paratamatult ka heljunit (vt p 1.1.5.). Heljumi sattumine ülemistesse veekihtidesse võib ohustada kalamarja ja kalalarve, mistõttu võivad vee erikasutustööd häirida kalu kudeperioodil. Heljumi levik võib mõjutada ka põhjaelustikku, kuna ajutiselt väheneb veealune valgusväli, võivad muutuda hapnikutingimused. Heljumist väljasettivad osakesed võivad kleepuda põhjataimestikule ning mõjutada seeläbi nende kasvutingimusi. Kuna heljum võib mõjutada põhjaelustikku võib esineda mõju lindude ja kalade toitumistingimustele ja toidubaasile.

Valgusvälja muutused on ajutised. Lisandunud heljumi mõju põhjakooslustele võib täheldada veel 2-3 aastat pärast vee erikasutustöid, seejärel tõuseb loomastiku arvukus ja biomass normaalsele tasemele¹⁷. Käesolevalt planeeritakse olemasolevas sadamas hooldussüvendust ning tööd viiakse läbi juba inimõjuga alal.

Heljumi levib vastavalt süvendamise ajal valitsevatele hüdro meteoroloogilistele tingimustele. Heljum levib valdavalt vee liikumise suunas, mille määrab peamiselt süvendusperioodil esinev

¹⁷ Gasum OY, Elering AS, 2016 „Balticconnector“ Keskkonnamõjude hindamise aruanne. Kättesaadav: https://elering.ee/sites/default/files/attachments/BALTICCONNECTOR_YVA_Estonia_29022016_0.pdf (16.06.2023).

tuule suund, tugevus ja veetase. Heljumi settimise kiirust mõjutab vee liikumise kiirus ja meresügavus. Mida intensiivsem vee liikumine ja suurem sügavus seda kauem kulub aega heljumi settimiseks. Liivafraktsiooni hõljumi viibimine veesambas on lühiajaline ning settematerjal langeb merepõhjale tagasi vahetult kaevandamise piirkonnas. Seniste uuringute kohaselt esinevad kõrgemad heljumi kontsentratsioonid valdavalt suuremate tuulesündmuste korral, heljumi kontsentratsioonid tõusevad märgatavalt, kui tuule kiirus on 10 m/s või rohkem¹⁸. **Sellest tulenevalt ei ole vee erikasutustöid lubatud teostada kalade kudeperioodil 01.04 kuni 30.05. Heljumi leviku minimeerimiseks ei ole vee erikasutustöid lubatud teostada tugeva tuulega (3 h keskmine üle 10 m/s). Vee erikasutustööd tuleb peatada, kui heljumi visuaalse seire käigus tuvastatakse oluline heljumi kandumine madalas rannikumeres kaugemale kui 500 m tööpiirkonnast.**

Tööde vastava ajastamisega on välistatud kala marja ja noorjarkude kahjustamine ning heljumi levik on pigem lokaalne ning oluline mõju võimalikele kudealadele ja merepõhja elupaikadele ei ole oluline. Kasutatav meede on sobiv kaladele negatiive mõju vältimiseks nende tundlikuimal perioodil ning heljumi leviku minimeerimiseks. Tööde vastav ajastamine on vajalik, kuna alternatiivsete meetmete kasutamine (näiteks tööde teostamine kinnisel meetodil või heljumi tõkke kardinat kasutamine) on tehniliselt keerulisem ja kulukam.

Juba keskkonnaloas määratud nõuded ja tingimused jäävad kehtima. Kuigi suureneb süvendustööde maht ei ole põhjust juba kehtivaid nõudeid muuta. Vältides töid kaladele kõige tundlikumal perioodil ja tugeva tuulega on heljumi mõju vähene ja jääb looduslik fooni piiridesse.

Müra

Kavandatud tegevusega ei ole eeldada, et tekiks väga tugev mürahäiring. Kasutatakse maismaatehnikat ja ujuvsüvendajat, lõhkamistöid ega rammimistöid ei toimu. Tilgu sadam ja selle vahetu ümbrus ei ole oluline lindude pesitsusala ega toitumisala. Mürahäiring on vaid tööde aegne ning ei ole olulisel tasemel. Müra on võrreldav väikesadama kasutusaegse müraga.

Setete resuspensioon

Vee erikasutustööde käigus satub vette mõningal määral ka põhjasetetesse kogunenud toitaineid või saasteaineid, mis võivad suurendada selle rannikumere piirkonna troofsustaset, võivad soodustada isegi eutrofeerumist ja/või reostust. Siiski moodustab suurem enamus süvendatavast pinnasest liiva, pinnas ei ole reostunud. Täpsemad pinnase analüüsid ei ole vajalikud HELCOM süvendamise ja kaadamise juhendi¹⁹ p 6.3. b ja c kohaselt. Üldisi veekaitse eesmärgesid silmas pidades (VeeS § 31 lg 1 p 6) ning hajuheite minimeerimiseks (VeeS § 119 p 6) **tuleb süvenduspinnas paigutada maismaale ning töid võimalusel teostada madala veetasemega ajal (tavaliselt suve teine pool, varasügis), kui setetest eralduvate toitainete mõju on väiksem ning põhjaelustiku aktiivne kasvuperiood hakkab lõppema²⁰. Minimeerimaks toitainete vette jõudmist tuleb tööd katkestada valingvihmade korral,**

¹⁸ Paldiski Lõunasadama süvendustööde aegse heljumi seire aruanne 2020 (<https://www.ts.ee/wp-content/uploads/2020/05/Paldiski-L%C3%B5unasadama-s%C3%BCvendust%C3%B6%C3%B6de-heljumi-seire-aruanne-2020.pdf>) (11.07.2022)

¹⁹ HELCOM süvendamise ja kaadamise juhend. Kättesaadav: <https://helcom.fi/wp-content/uploads/2016/11/HELCOM-Guidelines-for-Management-of-Dredged-Material-at-Sea.pdf> (11.07.2022).

²⁰ Ympäristöministeriö 2015. Sedimenttien ruoppaus- ja läjitysohje. Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2015. Ympäristöministeriö. Kättesaadav: <http://hdl.handle.net/10138/154833> (11.07.2022).

pinnas tuleb paigutada maismaale viisil, et see ei valguks tagasi merre. Pinnas tuleb korrektselt planeerida. Töökorralduslikke meetmeid rakendades on tõenäoline olulise mõju puudumine põhjaelustikule ja seeläbi lindude ja kalade toidubaasile, kalade kudealadele. Tekkiv häiring jääb loodusliku varieeruvuse piiridesse. Arvestades tööd iseloomu ongi töid tehniliselt mõistlik ajastada madalveeperioodile.

Juba keskkonnaloas määratud nõuded ja tingimused jäävad kehtima. Kuigi soovitakse teostada hooldussüvendustööd ühe korraga ja suuremas mahus kui varasemalt planeeritud, ei ole ette näha olulist toitainete koormuse tõusu, arvestades, et ka Tilgu sadama DP KSH kohaselt ei kaasnenud mahukate süvendustöödega olulist toitainete koormuse tõusu.

Arvestades, et ühekorraga on kavandatud suuremas mahus süvendustööd täpsustatakse süvenduspinnase paigutamise seotud nõudeid. **Süvenduspinnas lubatud paigutada tahenema sadama kinnistule (Tilgu sadam kü 19801:001:3687).** Üldisi veekaitse eesmärgesid silmas pidades (VeeS § 31 lg 1 p 6) ja hajuheite minimeerimiseks (VeeS § 119 p 6) peab maismaale setteid paigutades vedelamad setted paigutama jämedamate setete taha. Tööde käigus peab jälgima, et setted merre ei valgu. Setete valgumisel merre tuleb setete valgumine tõkestada koheselt liivakottide, palkide, kivide vm, kuni setete tahenemise ja planeerimiseni. Setete tahenemisel tuleb setted planeerida.

Kavandatava tegevuse mõju rannale

Ranna või kalda kaitse eesmärk on rannal või kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna või kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine (LKS § 37 lg 1 p 1 koosmõjus LKS § 34).

Pärast süvendatud pinnase tahenemist planeeritakse puhas liivane pinnas ranna alal päevitamis- ja puhkekoha ning võrkpalliväljaku rajamiseks alal:

X: 6591039 Y: 527373

X: 6591028 Y: 527366

X: 6591023 Y: 527403

X: 6591010 Y: 527397

Ala on sobilik, kuna seal on DP järgselt kavandatud puhkeala. Paigutatav puhas liiv kasutatakse puhkeala planeerimisel. Lisaks, õiguslikul alusel rajatud sadamaala puudub veekaitsevöönd (VeeS § 118 lg 5 p 1).

Planeerimistööd tuleb teha esimesel võimalusel kuid hiljemalt kolme kuu jooksul. Ei ole lubatud süvenduspinnase mägedesse või vallidesse paigutamine kinnistul, tahenenud puhas liiv tuleb korrektselt planeerida puhkela rajamisel. Taotluse kohaselt tegevuse käigus rannajoon ei muutu. Rannajoone muutmine on eraldiseisev tegevus ning selleks on vajalik taotleda eraldi keskkonnaluba. **Keskkonnaloas fikseeritakse, et keelatud on rannajoone muutmine.**

Puhkeala planeerimiseks sobib vaid puhas liiv. Kui sadama-ala süvendamisega tekib ka mudasegust liiva, tuleb see teisaldada. Süvendatavat pinnast tuleb pidada kaeviseks (maapõueseadus § 96-97). Kinnisasja omanikul on õigus võõrandada tekkivat ja üle jäävat kaevist. **Seega, mudaseguse liiva teisaldamine on lubatud materjali kasulikuks**

kasutamiseks (täitmine, pinnaseplaneerimine jne). Pinnase mujal kasutamine tuleb eraldi kooskõlastada kinnistu omanikuga. Mudasegune liiv tuleb sadamaalalt peale tahenemist teisalda esimesel võimalusel kuid hiljemalt kolme kuu jooksul. Ei ole lubatud pinnase mägedesse või vallidesse jätmine.

1.3.2. mõjuala ulatus, näiteks geograafiline ala ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus

Süvendamise mõju võib avalduda otseselt mereelustikule (põhjataimestik ja –loomastik, kalastik, mereimetajad) vahetult tööde alal. Lisaks on mõjutatud alal, kuhu heljum ja müra kandub. Olemasoleva teabe kohaselt on võib heljum levida ca 200 m kaugusele, ebasobivate ilmastikutingimuste korral kaugemale (vt p 1.1.5.). Võimalikku mõju saab vähendada tööde ajastamise ja meteoroloogiliste tingimuste järgimistega. Arvestades tööala (olemasolev sadam) ning tööde mahtu, ei oma kavandatavad vee erikasutustööd olulist negatiivset mõju piirkonna elustikule, elupaikadele ning veerežiimile, kui järgitakse lisaks keskkonnaloas määratud tingimustele ka p 1.3.8. toodud töökorralduslikke nõudeid. Arvestades vee erikasutustööde mõju (ajutine ja pöörduv) ei ole ette näha olulist mõju keskkonnale.

1.3.3. mõju ilmnemise tõenäosus

Olulisuse hinnang on kokkuleppeline, teaduses on laiemalt kasutuses 5% ja 10% piir, see tähendab, nähtus peab olema mõjutatud vähemalt 5% või 10% ulatuses ja seejuures nimetatud erinevus peab lisanduma looduslikule varieeruvusele²¹.

Olemasoleva objektiivse teabe põhjal ei teki vee erikasutustööde käigus olulist mõju veekeskkonnale, sh ranniku elupaikadele, merepõhja elupaikadele, elustikule, kalastikule ja linnustikule ning inimese heaolule, kui liskas keskkonnaloas kehtivatele nõuetele järgitakse p 1.3.8. toodud töökorralduslikke nõudeid ning tehakse töid taotluses toodud eesmärgil ja viisil. Seega **tööde tegija on kohustatud kasutama keskkonnaloa taotluses kirjeldatud tehnoloogiat ja töökorraldust ning teostama töid mahus, mis on toodud Keskkonnaametile esitatud taotluses.** Kõik võimalikud muutused jäävad loodusliku muutlikkuse piiridesse ja on pöörduvad ning mõju rannikuveekogumile on lokaalne ja tegevuse tulemusena ei halvene rannikuveekogumi seisund veepoliitika raamdirektiivi mõttes. **Keskkonnaloale kantud nõuete mitte täitmise korral on Keskkonnaametil, vastavalt KeÜS § 62 lg 2 ja VeeS § 194 lg 2 p 4 õigus tunnistada keskkonnaluba kehtetuks.**

1.3.4. mõju tugevus, kestus, sagedus ja pöörduvus ja seire vajadus

Töökorras tehnika kasutamisel ei ole tõenäoline õlireostuse tekkimine ja seeläbi ümbritseva keskkonna kahjustamine. **Kasutatav tehnika peab olema töökorras ja ei tohi põhjustada täiendavat pinnase- ega veereostust²² ega tekitada keskkonnakahju²³.** Naftasaaduste,

²¹ Tõnis Pöder, 2017. Keskkonnamõju hindamise käsiraamat. Kättesaadav:

https://www.envir.ee/sites/default/files/poder_kmh_kasiraamat.pdf (11.06.2023)

²² Veeseadus § 71 lg 3: Merereostus on inimtegevuse tagajärjel ainete, energia, radioaktiivse kiirguse, elektri- ja magnetvälja, müra, infra- ja ultraheli otsene või kaudne õhku või merekeskkonda juhtimine või sattumine sellisel määral, et sellel on või võib olla kahjulik mõju, näiteks oht inimese tervisele ja varale, kahju elustikule, merendustegevusele ja merendusteenuste kasutamisele, mereökosüsteemide või nendest otseselt sõltuvate vee- ja maismaaökosüsteemide kvaliteedile, sealhulgas elustiku mitmekesisuse vähenemine, hüvede vähenemine ja vee kvaliteedi halvenemine, mistõttu on häiritud merekeskkonna õiguspärane kestlik kasutamine.

²³ Veeseadus § 145. Keskkonnakahju tuvastamine ja algne olukord.

mürgiste ainete või heitveega saasteainete looduskeskkonda sattumisel, avarii või selle ohu korral koheselt võtta tarvitusele abinõud avariilise reostuse peatamiseks ja likvideerimiseks või ennetamiseks. Rakendades töökorralduslikke meetmeid jäävad süvendusega kaasnevad võimalikud muutused loodusliku muutlikkuse piiridesse ning mõju rannikuvesekogumile on lokaalne ja tegevuse tulemusena ei halvene seisund veepoliitika raamdirektiivi mõttes.

Rakendades keskkonnaloaga seatud nõudeid taastub olemasolev olukord tööde järgselt ning olulisi negatiivseid häiringuid ei teki. Ettevaatuspritsiibist lähtudes tuleb teostada tööde ajal pidevat visuaalset seire.

Nimetatud meetmed on keskkonnaloas määratud ning jäävad peale keskkonnaloa muutmist kehtima.

1.3.5. mõju piiriülesus

Kavandatavate töödega ei kaasne piiriüleseid mõjusid.

1.3.6. mõju Natura 2000 võrgustiku alale

Sadama akvatooriumist ca 500 m loode suunas jääb Muraste looduskaitseala (KLO1000147) Muraste sihtkaitsevöönd, mis on ühtlasi ka Natura 2000 võrgustikku kuuluv Muraste loodusala (RAH0000471). Muraste loodusala kaitse eesmärgiks on elupaigatüübid hallid luited (kinnistunud rannikuluited – *2130), lubjakivipaljandid (8210), vanad looduspõõsad (*9010), soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080) ning rusukallete ja jäärakute metsad (pangametsad – *9180).

Tegevusel puudub eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärkidele kui tegevuse mõjuala on väiksem kui 300 m. Tegevusel puudub mõju kaitsealusele üksikobjektile kui tegevuse mõjuala on väiksem kui 200 m. Olemasoleva teabe kohaselt (vt p 1.1.5.) on süvendustööde piirkonnast ca 200 m kaugusel heljumi konsentratsioon võrreldav fooni tingimustega. Seega tegevusel puudub eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärkidele.

1.3.7. kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Teadaolevalt puuduvad piirkonnas teised vee erikasutusega seotud tegevused. Ei ole teada teisi tegevusi, millega võib tekkida koosmõju.

1.3.8. ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Lähtudes taotlusest, eelhinnangust, arvestades määrus nr 31 § 5 lg 2, KeHJS § 11 lg 8¹, VeeS § 193 lg 1 p 6, 8, 9 ja 12 ja (keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi KeÜS) § 53 lg 1 p 6, seatakse keskkonnaloale töökorralduslikud nõuded:

Tööde teostamise tingimused ja nõuded (loa tabel V16):

Süvenduspinnas on lubatud paigutada vaid maismaale:

- 1) Süvenduspinnas on lubatud paigutada taheema sadama kinnistule (Tilgu sadam kü 19801:001:3687).
- 2) Enne süvenduspinnase paigutamist maismaale, tuleb pinnasest eemaldada prügi ja risu.
- 3) Maismaale setteid paigutades peab vedelamad setted paigutama jämedamate setete taha. Tööde käigus peab jälgima, et setted merre ei valgu. Setete valgumisel merre tuleb setete valgumine tõkestada koheselt liivakottide, palkide, kivide vm, kuni setete taheemise ja planeerimiseni.
- 3) Pärast süvendatud pinnase taheemist planeeritakse puhas liivane pinnas ranna alal päevitamis- ja puhkekoha ning võrkpalliväljaku rajamiseks alal:
X: 6591039 Y: 527373
X: 6591028 Y: 527366
X: 6591023 Y: 527403
X: 6591010 Y: 527397
- 4) Planeerimistööd tuleb teha esimesel võimalusel kuid hiljemalt kolme kuu jooksul. Ei ole lubatud süvenduspinnase mägedesse või vallidesse paigutamine kinnistul, taheenenud puhas liiv tuleb korrektselt planeerida puhkela rajamisel. Keelatud on rannajoone muutmine.
- 5) Kui süvendamisel tekib ka mudasegust liiva, siis mudasegune liiv tuleb sadamaalalt peale taheemist teisalda esimesel võimalusel kuid hiljemalt kolme kuu jooksul. Ei ole lubatud pinnase mägedesse või vallidesse jätmine. Mudaseguse liiva teisaldamine on lubatud materjali kasulikuks kasutamiseks (täitmine, pinnaseplaneerimine jne). Pinnase mujal kasutamine tuleb eraldi kooskõlastada kinnistu omanikuga.

Kehtima jäävad kõik ülejäänud keskkonnaloa tingimused ja nõuded.

1.4. Eelhinnangu järelendus

Harku Vallavalitsus esitas 24.03.2022 Keskkonnaametile keskkonnaloa taotluse Tilgu sadama (Tilgu sadam, Meriküla, Harku vald, Harju maakond, katastritunnus 19801:001:3687) ühekordseks hooldussüvenduseks (veeseadus (edaspidi VeeS) § 187 p 8) mahus 3500 m³. Tegevus toimub ainult sadama akvatooriumis ja sissesõidualal ning setted ladustatakse sadama alale ning tasandatakse.

Keskkonnaameti hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline keskkonnamõju. Otsustajal piisavat teavet, et jätta KMH algatamata, mistõttu KMH ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

- kavandatav tegevus ei mõjuta oluliselt kaitsealasid, kaitstavate liikide elupaikasid ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
- kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhusaastatuse osas, vibratsioon puudub. Kavandatav rajatis ei mõjuta oluliselt rannaprotsesse. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega;
- kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariiolekordi või suurõnnetusi.

Oluline on lähtuda järgmistest nõuetest ja tingimustest:

Süvenduspinnas on lubatud paigutada vaid maismaale:

- 1) Süvenduspinnas on lubatud paigutada taheema sadama kinnistule (Tilgu sadam kü 19801:001:3687).

- 2) Enne süvenduspinnase paigutamist maismaale, tuleb pinnasest eemaldada prügi ja risu.
- 3) Maismaale setteid paigutades peab vedelamad setted paigutama jämedamate setete taha. Tööde käigus peab jälgima, et setted merre ei valgu. Setete valgumisel merre tuleb setete valgumine tõkestada kohehelt liivakottide, palkide, kivide vm, kuni setete tahtnemise ja planeerimiseni.
- 3) Pärast süvendatud pinnase tahtnemist planeeritakse puhas liivane pinnas ranna alal päevitamis- ja puhkekoha ning võrkpalliväljaku rajamiseks alal:
X: 6591039 Y: 527373
X: 6591028 Y: 527366
X: 6591023 Y: 527403
X: 6591010 Y: 527397
- 4) Planeerimistöõd tuleb teha esimesel võimalusel kuid hiljemalt kolme kuu jooksul. Ei ole lubatud süvenduspinnase mägedesse või vallidesse paigutamine kinnistul, tahtnenud puhas liiv tuleb korrektselt planeerida puhkela rajamisel. Keelatud on rannajoone muutmine.
- 5) Kui süvendamisel tekib ka mudasegust liiva, siis mudasegune liiv tuleb sadamaalalt peale tahtnemist teisalda esimesel võimalusel kuid hiljemalt kolme kuu jooksul. Ei ole lubatud pinnase mägedesse või vallidesse jätmine. Mudaseguse liiva teisaldamine on lubatud materjali kasulikuks kasutamiseks (täitmine, pinnaseplaneerimine jne). Pinnase mujal kasutamine tuleb eraldi kooskõlastada kinnistu omanikuga.

Kai Ginter
vanemspetsialist
veeosakond

Triin Ristmets
spetsialist
looduskasutuse osakond